

KATERN

Dekenaat Oss-Ravenstein- Uden

Nieuwe Parochie St Petrus

JEZUS CHRISTUS KENNEN, BEMINNEN EN NAVOLGEN

Al een heel aantal jaren maak ik in Frankrijk zijdelings kennis met 'La Nouvelle Paroisse', letterlijk: 'De Nieuwe Parochie'. Samen met veel anderen heb ik zien aankomen dat dit proces van samenvoeging en samenwerking ook in onze streken noodzakelijk zou gaan zijn. Nu is het dan zo ver. Net als in Frankrijk dekt de term 'Nieuwe Parochie' een grotere lading dan het lijkt. Het gaat immers niet alleen territoriaal om een nieuwe indeling van parochiegrenzen, maar ook om een vernieuwing van het pastoraat rond de inmiddels bekende 'speerpunten'. Daarbij verkeren we in de gelukkige situatie, dat in het hart van de nieuwe parochie, tegenover de parochiekerk, een geheel nieuw parochiecentrum in gebruik genomen wordt. Alle administratie en gebundelde pastorale activiteiten gaan daar plaatsvinden. Vertrouwde praktijken,

zoals doop- en huwelijksvoorbereiding, krijgen nieuwe vormen binnen de 'speerpunten'. Een aantal dingen zal voor veel mensen even wennen zijn. Maar de bedoeling is, dat dit het leven in geloof in de verschillende kernen van de parochie gaat vitaliseren en aansturen. Bovendien leert de ervaring, dat niet iedere verandering een verslechtering is, ook niet als de kwantiteit lijkt af te nemen. We streven naar kwaliteit met als missie 'Jezus Christus kennen, beminnen en navolgen'. Omdat we willen groeien in geloof en geloven in groei.

Pastoor-deken Theo van Osch

**Groeien in geloof,
geloven in groei.**

Vlnr: Ine van den Berg, Frans van de Wiel, Betsie van der Wijst-Ruys en diaken Pieter Raaijmakers.

Accent op liturgie

Volgens diaken Pieter Raaijmakers heeft het geen zin om mensen in de waan te laten dat de vorming van de Nieuwe Parochie de uitkomst zal zijn van een puur democratisch proces. “We hebben in Uden een fusie achter de rug waar we geprobeerd hebben om iedereen ‘binnen boord’ te houden, maar dat is niet helemaal gelukt. Niet iedereen blijkt tenslotte voldoende tot zijn recht te kunnen komen in de nieuwe situatie.” Raaijmakers ziet de nieuwe fusie als een ‘noodzakelijk kwaad’ waar natuurlijk ook positieve effecten aan verbonden zijn. Overduidelijk bijvoorbeeld is het effect van de samenvoeging van de koren bij uitvaarten. “Waar ik vroeger met de drie kleine koortjes wel eens dacht ‘kon ik nu maar een CD’tje opzetten’, kun je nu hartstikke goed voor de dag komen”. Verder stelt Raaijmakers dat de Kerk toch een beetje in de marge van de samenleving terecht gekomen is. “Waar ze vroeger natuurlijkerwijs overal mee verbonden was en zelfs initiatiefneemster op gebieden als onderwijs, gezondheidszorg en sociale voorzieningen, ligt het accent nu vooral nog op de liturgie. De rol die de Kerk destijds in de samenleving speelde is grotendeels overgenomen door rijksinstellingen. Dat is op zich goed maar het doet wel iets met de betekenis van de Kerk in de samenleving.” Als speerpunthouder in de parochie voor ‘Kerk en Samenleving’ ervaart hij goede contacten met de sociale dienst van Gemeente Uden. En hoewel oecumene moeilijk ligt - “een middenweg vinden is niet echt een optie” - wordt er jaarlijks een thema-avond in dit kader georganiseerd. “Want de contacten die je met de moslims en de andere christelijke kerken opbouwt, komen vroeg of laat toch van pas”.

Profiteren van eerdere fusies en vertrouwen op Hem

Betsie van der Wijst-Ruys is pastoraal assistente in de pastorale eenheid Odiliapeel-Volkel-Zeeland. “Met de vorming van de Nieuwe Parochie, hebben we profijt van de eerdere vorming van de pastorale eenheid. Daar kwamen wezenlijke verschillen aan het licht die nu ook weer ter zake doen. Er zijn altijd parochianen die ‘afhaken’, die moeilijk kunnen accepteren dat aanpassingen en veranderingen

Parochie Venhorst verwend?

Dat parochie Venhorst alsnog bij decreet van 8 september 2009 tot dekenaat Uden ging behoren, kwam voor secretaris van het kerkbestuur Frans van de Wiel als een verrassing. Eerder behoorde Venhorst, net als Boekel, tot dekenaat Gemert. Vanuit moederparochie Boekel is in 1934 in de Boekelse Peel de parochie H. Jozef opgericht. De huidige parochie met ongeveer 1670 zielen is volgens Van de Wiel een ‘vooruitstrevende parochie’, die vanaf 1986 tot 1 oktober 2007 onder leiding stond van pastoor Mgr. Van Velthoven. “Na zijn emeritaat heeft hij tot nu toe nog alle misvieringen en pastorale bedieningen verzorgd. In de kerk hebben we geen koster, geen bloemist etcetera, want de 83-jarige monseigneur doet alles zelf”, aldus Van de Wiel. De parochie is volgens hem wel ‘verwend’ met vaste tijden van twee missen in het weekend, zeker als men dat vergelijkt met parochies in het aangrenzende dekenaat Sint Anthonis. Dat de fusie onontkoombaar is, heeft volgens Van de Wiel te maken met het priestertekort. Vragen als “Blijft de kerk open?” en “Kunnen we de zondagse hoogmis om tien uur vasthouden of moeten we hiervoor vijf kilometer rijden naar Boekel?” bereiken hem veel vanuit de parochie. Zelf is hij benieuwd hoe het motto “Groeien in geloof, geloven in groei” verder gestalte krijgt: “Enfin, de toekomst zal het ons leren.”

noodzakelijk zijn. Ook nu moeten we in acht nemen dat we nooit voor iedereen zullen worden wat er verwacht wordt. Waar het op aankomt, is veel te bidden voor eenheid, verdraagzaamheid, begrip en vertrouwen.” Van der Wijst stelde zich positief op bij de eerste besprekingen over de Nieuwe Parochie: “Gaandeweg wisselden mijn gedachten van ‘dat gaat lukken’ tot ‘hoe zullen de parochianen zich voelen en weten zij nog wáár ze nu eigenlijk bij horen?’” De parochianen mogen volgens haar niet uit het oog worden verloren, maar dat geldt vooral ook andersom: de parochie moet zichtbaar blijven. “Er zal hard aan gewerkt moeten worden om ‘er te zijn waar men als parochie dient te zijn’. En we moeten niet denken dat we dat op eigen kracht kunnen. Het is Zijn barmhartige liefde die inspireert en helpt. Daarom moeten we sterk zijn: meevoelen met elkaar, maar ook duidelijk zijn in waar we samen voor staan en wat we willen bereiken.”

Het geloof blijven uitspreken

Marjolijne Koomen geeft samen met haar man en diaken Raaijmakers huwelijksvoorbereiding aan aanstaande echtparen. “Ons brengt het geloof en deelname aan de geloofsgemeenschap inzicht, richting, vertrouwen en steun, maar bovenal is het een weg naar levensgeluk. Dat is te mooi om voor jezelf te houden en dat motiveert mij om mij in te zetten voor de parochie en aanstaande bruidsparen”, vertelt zij met overtuiging. Ook in de Nieuwe Parochie hoopt zij een bijdrage te kunnen leveren aan gelukkige, sterke huwelijken, waarin ‘de liefde een gave voor elkaar is’. Koomen: “Omdat we per saldo kleinere gemeenschappen zijn geworden kunnen we door de vorming van de grotere Nieuwe Parochie het geloof naar elkaar blijven uitspreken. We kunnen het samen blijven vieren en doorgeven. Dat is makkelijker dan alleen. Bovendien geeft het een nieuwe impuls en biedt het kansen om naastenliefde, gebed en de voorbereiding op de sacramenten te optimaliseren.” Omdat met het dalende kerkbezoek ook het aantal vrijwilligers terugloopt is het gezamenlijk organiseren van huwelijksvoorbereiding ‘gewoonweg noodzakelijk’ volgens Koomen. Er zijn altijd knelpunten volgens haar, maar hoe de samenwerking ook zal verlopen: “iets op een ‘andere wijze’ doen betekent niet hetzelfde als iets ‘verkeerd’ doen. We zijn mensen met gewoontes, verwachtingen en idealen. Maar als we ons bezinnen op het doel, Christus’ boodschap verkondigen, dan moeten we er samen wel uit komen.”

Iedereen moet zich aanpassen

“In theorie is het een hele kluif. De praktijk moet het maar uitwijzen”, meent pastoor René Aarden van Boekel. De parochiële samenvoeging vraagt van het pastorale team net zoveel aanpassing als van de parochianen. “Iedereen moet zich aanpassen. Er zullen andere leden in het pastorale team komen en er zal als team worden samengewerkt. Het plan is om binnen niet al te lange tijd te gaan rouleren. De mensen moeten dan niet vreemd opkijken als ze vaker een ander gezicht zien, maar uiteindelijk moet dat niet uitmaken.” In Boekel is de geloofsgemeenschap zowel ‘behoudend’ als ‘meegaand’, volgens Aarden. “Er is een aarzelende houding ten opzichte van de Nieuwe Parochie, maar de kerkbetrokkenheid is hoog, met zo’n 500 tot 600 wekelijkse kerkgangers.” Zelf is hij positief over de ontwikkeling naar meer uniformiteit bij het toedienen van de sacramenten en het vieren van de liturgie. Op langere termijn verwacht de 44-jarige pastoor het gevaar dat er ‘herderschap verloren gaat’. “Priesters moeten eigenlijk een soort ren- en drafaarden zijn om er voor iedereen te kunnen zijn. In 2020 telt deze Nieuwe Parochie waarschijnlijk twee priesters en een halve diaken”, voorspelt Aarden.

Alles onder één dak

“Niet weer hè?” waren de eerste gedachten van Ine van den Berg, secretaresse van het parochiecentrum te Uden. Eind 2002 werd zij aangenomen door het bestuur van de Paulusparochie en rolde vervolgens in een moeizame fusie. “Het is een gigantische managementfunctie naast de pastorale taak. Mensen zitten in hun eigen wereldje, vastgeroest in hun eigen denk- en geloofspatroon. Dat maakt het moeilijker dan fusies van bedrijven.” Van den Berg erkent de angst dat het pastoraat en de parochianen te ver van elkaar af komen te staan. Onder meer de bouw van een nieuw parochiecentrum moet dat bij de vorming van de Nieuwe Parochie voorkomen. “Vanuit allerlei punten in Uden wordt er nu versnipperd gewerkt, straks kan dat allemaal op één plek.” In het najaar moet de bouw gerealiseerd zijn en vanaf dan zal het centrum -met twee grote zalen- bij uitstek een plaats zijn van samenkomst en samenwerking. Van den Berg ervaart het als een voorrecht er straks te mogen werken. In een tijd dat de Kerk aan het ‘afbouwen’ is, is het bouwen van een centrum iets onverwachts. Toch is zij realistisch met het oog op de aanstaande samenvoeging: “Iedereen weet dat het moet. Je kunt je kop in het zand steken, maar de kerk groeit momenteel niet.”

Wilt u meer informatie over dit dekenaat?

Pastoor-deken Oss-Ravenstein-Uden:
Th.H.M.C.M. van Osch
Telefoon: 0413 262515
E-mail: parochiecentrum@rkkerk-uden.nl

Of kijk op
www.bisdomdenbosch.nl

Uitgave uit het BisdomBlad 's-Hertogenbosch
juli 2010. Artikelen mogen vrij worden over-
genomen in parochiebladen.

Adres redactie:
Parade 11, 's-Hertogenbosch.
Telefoon: 073 6125488
Fax: 073 613 6850
E-mail: redactie@bisdomblad.nl

Voor de parochianen

Voor vice-voorzitter van het Udense kerkbestuur Noud van der Heijden zijn de inspanningen die gemoeid gaan met het fusieproces vooral gericht op de gemeenschap: “Alles wat je doet, doe je voor de parochianen.” Dat valt niet altijd mee: “De ene beslissing valt goed, de andere niet.” In het begin had hij een zwaar hoofd in de samenvoeging. De noodzaak ervan is geleidelijk tot hem doorgedrongen. Maar het echte ‘wringen’ moet volgens hem nog komen. Het grootste probleem schuilt volgens hem in de financiën op langere termijn: “Hoe houd je een vergrijzende parochie overeind?” De langere reisafstanden na schaalvergroting zijn volgens Van der Heijden relatief: “In Frankrijk moet men verder rijden om naar de kerk te gaan. Dat is vergelijkbaar met onze buitengebieden. Bovendien zijn er nu al ouderen die wel naar de kerk willen komen, maar niet meer kunnen. Je kunt er niet meer vanuit gaan dat er op elke hoek van de straat een kerk is.” “Een belangrijk punt, juist nu al, is samenwerking”, meent Van der Heijden. ‘Carpoolen’ of de ‘kerktaxi’ zoals die nu in Helmond wordt opgestart, zijn concrete initiatieven om die samenwerking onderling gestalte te geven.

In het kort

De Nieuwe Parochie krijgt bij de oprichting de naam Sint Petrus en zal de voormalige parochies uit Uden, Boekel, Odiliapeel, Venhorst, Volkel en Zeeland omvatten. Naast pastoor-deken Theo van Osch bestaat het pastorale team uit de priesters René Aarden, Tom Corstjens, Marcel Dorssers, Alain Holvoet, diaken Pieter Raaijmakers en pastoraal assistente Betsie v.d.Wijst-Ruys.

Op de website www.rkkerk-uden.nl verschijnt periodiek een speciale nieuwsbrief in het kader van Nieuwe Parochie Sint Petrus. In de juni-editie wordt onder andere aandacht besteed aan het mission statement, de naamkeuze, de bestuursvorming, het nieuwe pastoraatsteam en het beleid rondom de speerpunten, de opening van het nieuwe parochiecentrum en de bedevaart naar Lourdes in het kader van de Nieuwe Parochie.